

Załącznik
do uchwały nr 185/2020
Rady Ministrów
z dnia 15 grudnia 2020 r.

Program wieloletni
pod nazwą „*Udział Rzeczypospolitej Polskiej w Światowej Wystawie EXPO*
2020 w Dubaju w Państwie Zjednoczonych Emiratów Arabskich,
w latach 2019–2022”

1. Diagnoza oraz zgodność Programu z dokumentami strategicznymi

W okresie od dnia 1 października 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r. odbędzie się Światowa Wystawa EXPO 2020 w Dubaju (dalej: „EXPO 2020 w Dubaju” lub „EXPO 2020” lub „Wystawa”) w Państwie Zjednoczonych Emiratów Arabskich (dalej: „PZEA”). Decyzją Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowego Biura Wystaw w Paryżu z dnia 29 maja 2020 r., organizacja Wystawy została przesunięta o rok z uwagi na sytuację epidemiologiczną, jaka wystąpiła na świecie w 2020 r. Wystawa zostanie zrealizowana pod hasłem przewodnim „Łącząc umysły, tworzymy przyszłość” („Connecting Minds, Creating the Future”).

Rada Ministrów w dniu 7 marca 2018 r. zdecydowała o udziale Polski w tej Wystawie, podejmując *uchwałę nr 44/2018 w sprawie powołania Komisarza Generalnego Sekcji Polskiej Światowej Wystawy EXPO 2020 w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich*. Komisarzem¹⁾ został Pan Tomasz Pisula, Prezes Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A. (dalej: „PAIH”), która jest realizatorem Programu.

O udziale Polski w tej Wystawie zdecydowały następujące przesłanki:

- możliwość zapewnienia szerokiej promocji Polski na arenie międzynarodowej oraz równoległej realizacji zadań z obszaru promocji wizerunkowej, turystycznej, gospodarczej i kulturalnej.

Wystawy EXPO należą do największych i najbardziej prestiżowych imprez promocyjnych o globalnym zasięgu, które przyciągają miliony zwiedzających. Tematyka wystaw EXPO w coraz większym stopniu związana jest ze wspólnym poszukiwaniem rozwiązań problemów globalnych naszej cywilizacji.

¹⁾ Tomasz Pisula pełnił funkcję Komisarza do dnia 7 lutego 2019 r. Kolejnym Komisarzem był Tadeusz Kościński, Podsekretarz Stanu w ówczesnym Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii. Od dnia 25 lutego 2020 r. funkcję Komisarza pełni Adrian Malinowski.

Każda wystawa EXPO jest okazją dla uczestniczących w niej krajów do zaprezentowania się na arenie międzynarodowej i zrealizowania szeregu działań promocyjnych, mających na celu zwiększenie wśród osób zwiedzających rozpoznawalności danego kraju. Ma to prowadzić w konsekwencji do osiągnięcia konkretnych korzyści, w tym ekonomicznych, poprzez intensyfikację międzynarodowej współpracy gospodarczej, przyciąganie kapitałów inwestycyjnych i ruchu turystycznego.

Organizatorzy EXPO 2020 przewidują ponad 200 uczestników ze 180 krajów oraz ok. 25 milionów wizyt na terenie Wystawy. Ponadto zakłada się, że 70% odwiedzających będą stanowiły osoby spoza PZEA, co stanie się po raz pierwszy w historii wystaw EXPO (dotychczas większość odwiedzających stanowili mieszkańcy kraju organizującego wystawę).

Główną atrakcją wystaw EXPO są pawilony lub ekspozycje przygotowywane przez uczestników – głównie są to kraje, ale także organizacje pozarządowe oraz korporacje i firmy (komercyjni uczestnicy wystawy). Wystawom zawsze towarzyszy bogaty program kulturalno-rekreacyjny.

- kontynuacja tradycji uczestnictwa Polski w wystawach EXPO.

Polska od 1992 r. brała udział we wszystkich wystawach EXPO (z wyjątkiem EXPO w Yeosu w 2012 r.):

- 1992 Sewilla „Spotkanie dwóch światów – era odkryć”,
- 1993 Daejeon „Wyzwanie na nowej drodze rozwoju”,
- 1998 Lizbona „Ocean - dziedzictwo dla przyszłości”,
- 2000 Hanower „Człowiek – Przyroda – Technika”,
- 2005 Aichi „Mądrość natury”,
- 2008 Saragossa „Woda a zrównoważony rozwój”,
- 2010 Szanghaj „Lepsze miasto, lepsze życie”,
- 2015 Mediolan „Wyżywienie planety, energia dla życia”,
- 2017 Astana „Energia przyszłości”.

Udział w wystawach EXPO był ukierunkowany przede wszystkim na tworzenie pozytywnego wizerunku Polski i umacnianie pozycji kraju na arenie międzynarodowej. Prezentowane były doświadczenia i osiągnięcia Polski w obszarach tematycznych poszczególnych wystaw.

Polskie wystąpienia na EXPO wielokrotnie były nagradzane (złoty medal za ekspozycję podczas Astana EXPO 2017, srebrna nagroda za najbardziej kreatywną prezentację na EXPO 2010 w Szanghaju).

- PZEA jest strategicznym partnerem Polski na Bliskim Wschodzie.

Jest to rynek perspektywiczny, na którego terenie realizowanych jest wiele działań promocyjnych w ramach programów branżowych dotyczących sprzętu medycznego,

usług prozdrowotnych, kosmetyków, IT/ICT, jachtów i łodzi, mebli, polskich specjalności żywnościowych.

Brak barier finansowych i administracyjnych ograniczających dostęp do rynku oraz możliwość korzystania z bogatych tradycji handlowych i rozbudowanej, nowoczesnej infrastruktury sprawia, że PZEA jest bardzo atrakcyjnym partnerem handlowym.

Zróznicowany krąg konsumentów w samych Emiratach, a przede wszystkim bardzo szerokie możliwości reeksportu towarów do innych państw regionu stwarzają korzystne warunki do ekspansji eksportowej. Istotną zachętą wydaje się również fakt, że generalnie w kraju tym nadal obowiązuje zerowa stawka podatku od przedsiębiorstw oraz dochodów osobistych. Oprócz kluczowego dla gospodarki PZEA sektora naftowo-gazowego, do obszarów perspektywicznych z punktu widzenia dwustronnej współpracy handlowej i gospodarczej można zaliczyć:

- zagraniczne inwestycje realizowane w Polsce przez firmy i wyspecjalizowane instytucje finansowe obracające funduszami inwestycyjnymi krajów Zatoki;
- dostawy sprzętu i materiałów do rozbudowy infrastruktury;
- przetwórstwo rolno-spożywcze oraz dostawy artykułów spożywczych;
- przemysł obronny;
- usługi służby zdrowia i rehabilitacja (uzdrowiska);
- szkolnictwo wyższe (oferta studiów na polskich wyższych uczelniach).

Szansą dla polskich firm (produkcyjnych i handlowych) mogą być funkcjonujące w PZEA liczne strefy wolnocłowe (PZEA klasyfikowane są jako trzecie – po Hongkongu i Singapurze – pod względem wielkości centrum reeksportu na świecie).

- znaczenie obszaru Zatoki Perskiej w międzynarodowej ekspansji firm, potencjał inwestycyjny krajów arabskich, a także potencjał rozwoju kontaktów turystycznych z tym regionem świata.

Po raz pierwszy wystawa EXPO odbywać się będzie na Bliskim Wschodzie, również po raz pierwszy zostanie zorganizowana przez kraj arabski. Niesie to ze sobą ogromne możliwości kontaktu i nawiązania współpracy z jednym z najbardziej dynamicznych, młodych i szybko rozwijających się regionów. Region MEASA (Middle East, Africa and South Asia – region Bliskiego Wschodu, Afryki i Azji Południowej) tworzą 72 kraje o 2,8 mld populacji.

Program jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

- *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)* – przyjęta uchwałą Rady Ministrów w dniu 14 lutego 2017 r.

Strategia stanowi kluczowy dokument w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Jest ona aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii

Rozwoju Kraju 2020. Określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030.

Strategia wskazuje m.in. na konieczność wzmocnienia aktywności firm na perspektywicznych rynkach – azjatyckim, afrykańskim i amerykańskim, w tym poprzez realizację działań promujących Polskę w ramach wydarzeń promocyjnych o dużej skali i kompleksowym charakterze. Projektem strategicznym dla tego kierunku interwencji jest projekt „Wystawy EXPO”.

- *Strategia Polskiej Polityki Zagranicznej 2017–2021* – przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 11 lipca 2017 r.

Strategia wskazuje na potrzebę realizacji działań sprzyjających dywersyfikacji geograficznej polskiej aktywności gospodarczej na świecie z naciskiem na rozwój współpracy z krajami Azji, Afryki, Bliskiego Wschodu oraz Ameryki Łacińskiej.

2. Cel główny Programu i cele szczegółowe

Celem głównym Programu jest zapewnienie udziału Polski w EXPO 2020 w Dubaju.

Cele szczegółowe to:

- przygotowanie wysokiej jakości Pawilonu i ekspozycji wewnętrznej promującej Polskę i jej osiągnięcia w wybranym obszarze tematycznym,
- zrealizowanie atrakcyjnego programu promocyjnego obejmującego w szczególności promocję gospodarczą, ale także promocję turystyki, polskiej kultury, regionów.

EXPO 2020 w Dubaju ma służyć jako katalizator łączący umysły z całego świata oraz ma inspirować uczestników do mobilizacji wokół wspólnych wyzwań o zasięgu globalnym. Te działania będą grupowały się w ramach 3 podtematów: Opportunity, Mobility, Sustainability (Możliwość, Mobilność, Zrównoważony Rozwój).

Zakres tematyczny i programowy udziału Polski w Wystawie został przedstawiony w „*Koncepcji programowej udziału Polski w EXPO 2020 w Dubaju*” opracowanej pod przewodnictwem Komisarza Generalnego Sekcji Polskiej.

Zgodnie z ww. *Koncepcją* planowana jest budowa własnego pawilonu narodowego, który zostanie zlokalizowany w części EXPO poświęconej podtematowi Mobilność (Pawilon o powierzchni ok. 3000 m² na działce o powierzchni 1876,16 m²). Planowane jest, że tematyka polskiej ekspozycji będzie zawierać się w ramach podtematów „Mobilność” oraz „Zrównoważony Rozwój”. Temat ekspozycji będzie rozwijany poprzez wątki pozwalające na szeroką prezentację, zarówno technologii polskich firm odpowiadających na istotne dla całego świata problemy (w tym wybrane zagadnienia Agendy ONZ dotyczące

Zrównoważonego Rozwoju 2030) oraz wpisujące się w najnowocześniejsze trendy związane z ewolucją współczesnych miast, jak i najbardziej perspektywicznych branż polskiej gospodarki:

- zielone technologie przyjazne dla otoczenia i czyniące otoczenie przyjaznym dla człowieka;
- technologie i produkty firm z branż, wskazanych w programie „Marka Polskiej Gospodarki – Brand” poddziałanie 3.3.2. POIR, dla których rynkiem priorytetowym są ZEA, tj.: IT/ICT, biotechnologia i farmaceutyki, sprzęt medyczny, usługi prozdrowotne, budowa i wykańczanie budowli, jachty i łodzie, meble, moda polska, kosmetyki, polskie specjalności żywnościowe.

Pawilon Polski wraz z ekspozycją będzie głównym nośnikiem przekazów oraz treści informacyjno-promocyjnych w formie najnowszych trendów designerskich oraz jednym z miejsc organizacji wydarzeń towarzyszących. Wydarzenia te będą także realizowane poza Pawilonem na terenie EXPO 2020, na terenie Dubaju, a także na terenie PZEA.

W ww. *Koncepcji* przedstawiono założenia realizacji programu gospodarczego, polityczno-dyplomatycznego, a także programów: promocji kultury, turystyki, regionów (finansowanych z budżetów instytucji je realizujących). Regiony zainteresowane promocją podczas EXPO 2020 będą mogły realizować własne programy wpisujące się w założenia tematyczne udziału Polski w Wystawie.

Polska obecność na EXPO 2020 powinna przełożyć się na długofalowe, wielopłaszczyznowe korzyści w postaci m.in.:

- intensyfikacji stosunków gospodarczych i kulturalnych między Polską a PZEA,
- zwiększenia napływu inwestycji zagranicznych do Polski,
- rozwoju turystyki do Polski z PZEA i krajów Bliskiego Wschodu.

3. Priorytety oraz kierunki interwencji

Priorytetami obecności na EXPO 2020 będzie promocja Polski, w tym przede wszystkim w zakresie gospodarczym (promocja Marki Polskiej Gospodarki oraz wsparcie ekspansji polskich przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych). Dodatkowymi i uzupełniającymi wątkami programowymi będzie promocja polskiej kultury i atrakcyjności turystycznej oraz promocja regionów.

Realizacja Programu obejmie trzy główne fazy realizacji przedsięwzięcia:

- fazę przygotowań – od uchwalenia Programu do dnia 30 września 2021 r.;
- fazę realizacji – od dnia otwarcia Wystawy w dniu 1 października 2021 r. do dnia jej

zamknięcia w dniu 31 marca 2022 r.;

- fazę likwidacji ekspozycji i zamknięcia projektu – od dnia 1 kwietnia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Przygotowania do udziału w Wystawie rozpoczęły się na początku 2018 r. W PAIH został utworzony Zespół EXPO Dubaj 2020, który koordynuje wszystkie prace związane z organizacją udziału Polski w tej Wystawie, a także zapewnione zostały środki na realizację prac w 2018 r. (środki własne PAIH).

Kluczowym zadaniem w 2018 r. było zorganizowanie konkursu na opracowanie koncepcji architektonicznej i tematycznej Pawilonu Polski wraz z ekspozycją wewnętrzną, scenariuszem zwiedzania i zagospodarowaniem terenu przyległego. Zwycięzca konkursu otrzymał nagrodę pieniężną oraz zaproszenie do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki na opracowanie szczegółowej koncepcji Pawilonu Polski, będącej uszczegółowieniem pracy konkursowej. Umowa z autorem wybranej pracy konkursowej została zawarta w 2019 r. na okres do zakończenia prac nad wybudowaniem Pawilonu Polski wraz z ekspozycją, a koszty tej umowy w latach 2019–2022 są finansowane w ramach Programu.

W 2018 r. Komisarz Generalny Sekcji Polskiej podpisał, w imieniu Rządu RP, umowę uczestnictwa w Wystawie.

W 2019 r. został wybrany wykonawca Pawilonu Polski i ekspozycji (formuła: „zaprojektuj, wybuduj, rozbierz”). Stworzony został znak graficzny (logotyp) i system identyfikacji wizualnej udziału Polski w EXPO 2020.

W 2020 r. rozpoczęły się prace związane z budową i wyposażeniem Pawilonu, a także prace dotyczące opracowania scenariusza treści multimedialnych prezentowanych na ekspozycji w Pawilonie oraz dostosowania zaplanowanej ścieżki zwiedzania do wymagań związanych z pandemią. Prace te powinny zakończyć się do maja 2021 r.

W dniu 1 października 2021 r. nastąpi uroczyste otwarcie Pawilonu Polski, który stanie się najważniejszym miejscem realizacji działań promocyjnych.

W 2022 r. będą kontynuowane działania promocyjne do zakończenia EXPO 2020, które nastąpi w dniu 31 marca 2022 r.

Do końca października 2022 r. powinien nastąpić demontaż polskiej ekspozycji.

Udziałowi Polski w EXPO 2020 będzie towarzyszył program promocyjny, w tym program gospodarczy skierowany do przedsiębiorców. Na wybranych targach w PZEA zostaną zorganizowane narodowe stoiska informacyjno-promocyjne, przygotowany zostanie katalog z profilami polskich firm oraz zostanie zorganizowane bilateralne Forum Gospodarcze.

Prowadzone będą działania informacyjno-komunikacyjne oraz na bieżąco będzie aktualizowana strona internetowa www.expo.gov.pl.

4. Plan finansowy

Łączne nakłady z budżetu państwa na realizację Programu w latach 2019–2022 wyniosą **82 970 tys. zł²⁾** i będą przeznaczone na:

- zaprojektowanie, wybudowanie, utrzymanie i funkcjonowanie oraz rozbiórkę Pawilonu Polski wraz z ekspozycją wewnętrzną i terenem przyległym – ok. 54 654 tys. zł,
- realizację programu promocyjnego, w tym promocji gospodarczej, Narodowego Dnia Polski – ok. 11 080 tys. zł,
- zapewnienie systemu informacji i komunikacji – ok. 6 509 tys. zł,
- zarządzanie projektem (koszty operacyjne) – ok. 10 727 tys. zł.

Wydatki w poszczególnych latach przedstawiają się następująco:

Rok	Koszty (tys. zł)	Zadanie
2019	4 233	Przygotowania do udziału w EXPO 2020: ○ prace koncepcyjne i przygotowawcze, w tym dotyczące postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz zakresu programu promocyjnego ○ opracowanie koncepcji architektoniczno-tematycznej Pawilonu (z udziałem autora wybranej pracy konkursowej na opracowanie koncepcji Pawilonu Polski) ○ przejęcie działki w Dubaju i rozpoczęcie prac przygotowawczych ○ informacja i komunikacja społeczna ○ funkcjonowanie biura Komisarza Generalnego Sekcji Polskiej, logistyka i zarządzanie projektem
2020	30 000	Przygotowania do udziału w EXPO 2020: ○ prace koncepcyjne i przygotowawcze, w tym dotyczące postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz zakresu programu promocyjnego ○ rozpoczęcie programu promocji gospodarczej ○ budowa Pawilonu i wykonanie ekspozycji (z udziałem autora wybranej pracy konkursowej na opracowanie koncepcji Pawilonu Polski) ○ informacja i komunikacja społeczna ○ funkcjonowanie biura Komisarza Generalnego Sekcji

²⁾ Planowane jest zaangażowanie w realizację Programu środków pozyskanych w ramach poddziałania 3.3.2 „Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand” Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Planowane jest także pozyskanie dodatkowych środków finansowych w ramach programu sponsorskiego dla przedsiębiorstw przygotowanego przez PAIH. Tak pozyskane środki pozwolą na zmniejszenie obciążenia budżetu państwa i/lub poszerzenie działań promocyjnych.

		Polskiej, logistyka i zarządzanie projektem
2021	30 971	Przygotowania do udziału w EXPO 2020: ○ prace koncepcyjne i przygotowawcze, w tym dotyczące postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz zakresu programu promocyjnego ○ rozpoczęcie programu promocji gospodarczej ○ dokończenie budowy Pawilonu i wykonania ekspozycji (z udziałem autora wybranej pracy konkursowej na opracowanie koncepcji Pawilonu Polski) ○ informacja i komunikacja społeczna ○ funkcjonowanie biura Komisarza Generalnego Sekcji Polskiej, logistyka i zarządzanie projektem Udział w EXPO 2020: ○ realizacja programu promocyjnego ○ informacja i komunikacja społeczna ○ funkcjonowanie biura Komisarza Generalnego Sekcji Polskiej, logistyka i zarządzanie projektem
2022	17 766	Udział w EXPO 2020: ○ realizacja programu promocyjnego ○ informacja i komunikacja społeczna ○ funkcjonowanie biura Komisarza Generalnego Sekcji Polskiej, logistyka i zarządzanie projektem Zamknięcie projektu EXPO 2020: ○ likwidacja Pawilonu i ekspozycji ○ rozliczenie projektu (w tym umów zawartych z wykonawcami) ○ ewaluacja projektu ○ funkcjonowanie biura Komisarza Generalnego Sekcji Polskiej, logistyka i zarządzanie projektem
Razem	82 970	

5. Podstawowe założenia systemu realizacji i monitorowania

Zarządzanie i koordynację realizacji zadań Programu będzie prowadzić Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii (ministerstwo obsługujące ministra właściwego do spraw gospodarki).

Realizatorem Programu będzie PAIH, która co roku będzie otrzymywała środki z budżetu ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie zawieranych z ministrem umów na realizację wszystkich zaplanowanych zadań.

Realizacja zadań Programu będzie monitorowana na bieżąco w oparciu o informacje PAIH oraz stałą współpracę przedstawicieli ministra właściwego do spraw gospodarki

z przedstawicielami PAIH. Natomiast wydatkowanie środków Programu będzie monitorowane w cyklach rocznych³⁾ na podstawie sprawozdań z realizacji umów przygotowywanych przez PAIH. Sprawozdania roczne (składające się z części merytorycznej i finansowej) będą prezentowały wszystkie działania zrealizowane w danym roku oraz wysokość wydatkowanych na nie środków.

Minister właściwy do spraw gospodarki będzie przedkładał Radzie Ministrów do wiadomości roczne sprawozdania z realizacji Programu w terminie do dnia 30 marca roku następującego po roku, za który sporządzane jest sprawozdanie.

Podstawowym wskaźnikiem realizacji celów Programu będzie liczba odwiedzin w Pawilonie Polski do ogółu odwiedzin na EXPO 2020. Założono, że 10% zwiedzających EXPO 2020 odwiedzi Pawilon Polski.

Dodatkowym wskaźnikiem realizacji Programu będzie liczba zrealizowanych wydarzeń towarzyszących o prestiżowym charakterze i liczba ich uczestników. Zakłada się, że zostaną zorganizowane co najmniej trzy takie wydarzenia (adresowane do zamkniętego grona odbiorców), w których weźmie udział ok. 1000 uczestników.

Ponadto planowane jest zlecenie przeprowadzenia ewaluacji projektu pod kątem skuteczności podejmowanych działań w wymiarze wizerunkowym i gospodarczym.

Harmonogram realizacji Programu⁴⁾:

- I kwartał 2019 – 2022 – podpisywanie corocznych umów z PAIH zapewniających finansowanie w danym roku;
- I kwartał 2020 – 2022 – ocena realizacji Programu za rok poprzedni;
- II kwartał 2022 r. – podsumowanie udziału Polski w EXPO 2020;
- IV kwartał 2022 r. – ewaluacja projektu;
- I kwartał 2023 r. – rozliczenie Programu.

³⁾ W 2020 r. kolejne transze środków z rezerwy celowej będą uruchamiane po przedstawieniu Ministerstwu Finansów rozliczenia środków wcześniej uruchomionych.

⁴⁾ Harmonogram projektu uczestnictwa Polski w EXPO 2020 został przedstawiony w „*Koncepcji programowej udziału Polski w EXPO 2020 w Dubaju*”.